

Samprotavimo rašinio įžangos kūrimas

Reikalavimai įžangai

- I. Įžanga būtinai turi pranešti, apie ką bus kalbama ir supažindinti su **tema**.
- II. Į įžangą derėtų įpinti **temos sąvokos (-ų)** apibrėžimą, t.y. parodyti, kaip supranti, kas yra, pvz., *tolerancija, menas, laisvė* ir pan.
- III. Įžangoje turi išryškėti **problema**, kurią svarstysite dėstyje.

Įžangos kūrimo paruošiamieji darbai

- Nepulkite kurti įžangos, tiksliai neišsiaiškinę temos. Visų pirma išsiaiškinkite **raktinius temas žodžius** ir juos apsibraukite. Tada tiksliai apsibrėžkite raktinių žodžių **reikšmę**.
- Darbas su temos raktiniais žodžiais nenuveina veltui, nes jūs apsibrėžiate temas ribas ir neberizikuojate išklysti iš teminio lauko, be to, jūs jau turite dalį įžangos – svarbiausių sąvokų apibrėžimą.
- Tada apsibrėžkite **pagrindinę rašinio mintį**. Apsispręskite, ar sutiksute su temos formuluote, ar jai prieštarausite, ar kategoriškai nenuspręsite ir bandysite rasti argumentų ir už, ir prieš, o tik pabaigoje suformuluosite išvadą. Vadovaukitės ne emocijomis, o logika: kuriai kryptčiai įrodyti rasiu daugiau **tinkamų** ir **svarių** argumentų.

Pirmas įžangos sakiny

- Neatkartokite juo temos, nepulkite pareikšti savo nuomonės, jis turi būti pakankamai **abstraktus, apibendrintas**, tik įvedantis į teminį lauką.

Antras įžangos sakiny

- Po truputį pradėkite konkretizuoti temą, paminėkite svarbiausią(-ias) temas **sąvoką(-as)**.

Kiti įžangos sakiniai

- Paaškindite, **kaip suprantate** svarbiausias rašinio temas sąvokos. Jei kažkuri sąvoka labai plati, **apibrėžkite**, kurį aspektą aptarinėsite.
- Įvardykite **pagrindinę rašinio mintį**. To daryti įžangoje neprivalote, bet tai bus gera kontrolė rašant rašinį – parašę dėstyje pastraipą, galėsite pasitikrinti, ar vis dar įrodinėjate tai, ką teigėte įžangoje.

Paskutinis įžangos sakiny

- Paskutinis įžangos sakiny – tai **sakiny-tiltas su dėstyje**.
- Negalima įžangoje kalbėti apie viena, o pirmoje dėstyje pastraipoje jau visai apie ką kita.
- Galite paskutinį sakinį formuluoti klausimo forma – tiesiog iš pateiktos temas ar savo pagrindinės minties išsikelkite probleminį klausimą, kurį svarstysite rašinyje. Taip jūs nuosekliai pereisite prie dėstyje.
- Išsikėlę probleminį klausimą, pažiūrėkite, ar jūs į jį jau neatsakėte.

Įžangos tikrinimas

- Parašę dar kartą peržvelkite visą įžangą.
 - Ar aišku, kokia tema bus kalbama?
 - Ar apibrėžtos sąvokos, kurias vartosite rašinyje?
 - Ar galima įžvelgti problemą, kurią analizuosite?
 - Ar nėra minties šuolių?

Pastaba

Tai tik vienas iš daugelio galimų įžangos kūrimo modelių, nepretenduojančių į pavyzdinį. Tai daugiau pagalba tiems, kuriems būna sunku pradėti rašinį.